

řízení bylo na jiném místě částečně změněno, jak se uvádí v dovolání. Rozhodují jen skutečnosti shora uvedené, t. j. předmět, kapacita výroby a, pokud by šlo o počet dělníků, přibližně, podstatně stejný počet, tudíž i po této stránce nezměněný podklad pojištění a tím i zájem na pojištění. Každé pojištění ryze škodové, tedy i pojištění proti povinnému ručení předpokládá »zájem na pojištění«. Nejdůležitější význam zájmu pro pojišťovací smlouvu spočívá v tom, že jeho skutečná existence tvoří nezbytný předpoklad pro vznik a další trvání pojišťovacího poměru. Jest to logický důsledek nazírání, že ochrana zájmů tvoří účel pojištění. Jako je předpokladem rukojemství existence hlavní pohledávky, tak předpokladem pojišťovací smlouvy jest zájem, jenž má býti chráněn. Schází-li hospodářský účel, jehož má býti smlouvou dosaženo, jest jí odňat důvod existence. Nedostatkem zájmu musí tudíž zaniknouti pojišťovací smlouva uzavřená k jeho ochraně. Tato zásada vyjádřena byla § 63 pojišť. zákona, podle něhož nedostatek zájmu na pojištění při jeho počátku, jakož i odpadnutí zájmu na pojištění za jeho trvání má za následek zrušení smluvního poměru. Při přemístění podniku na jiné místo za shora uvedených okolností trvá zájem na pojištění dále, neboť nezaniká nebezpečí hrozící z provozu téhož podniku a pokud toto nebezpečí aťsi ve zvýšené, nebo ve zmenšené míře trvá, trvá i zájem na pojištění a smlouva nezaniká. Nejde tu o pojištění rázu čistě abstraktního, neboť podnik provozuje se dále pod touž firmou a za podstatně stejných podmínek. To ostatně dala žalovaná firma sama nepokrytě najevo, davši se ještě před odesláním dopisu C pojistiti u jiné pojišťovny, a uvedli mimo to její representanti, že s pojišťovnou »S.« bylo umluveno, že pojišťovací smlouva s ní uzavřená nabude platnosti v tom případě, když smlouva se žalobkyní nebude uznána za platnou a trvající. Spor firmy M. s elektrárnou města K., na nějž se dovolatelka odvolává a jenž byl již u Nejvyššího soudu projednán (čís. sb. 7413), má jiný skutkový základ, neboť v něm šlo o zrušení elektrárny, zařízení pro 500 koňských sil a o zřízení nového podniku, zařízení pro 9.000 HP, vypraveného stroji o 5.000 HP.

Čís. 7791.

Pro výklad policejního nařízení, že mají chodníky býti posypány, nepřichází v úvahu, že v době úrazu nebyla posypána místa, jež posypati bylo povinností obecních orgánů.

Nárok na náhradu za zohyždění nepředpokládá, že bylo poškození způsobeno úmyslně nebo ze svévole.

Výraz »Misshandlung« v § 1326 obč. zák. má též význam jako slovo »Verletzung«. Jest zohyžděním děvčete, zůstane-li noha trvale zkrácená, třebas se tomu poškozená přizpůsobí.

Žalobkyně upadla na neposypaném chodníku před domem žalovaného ve Františkových Lázních a poranila se. Žalobě o náhradu škody bylo oběma nižšími soudy vyhověno, odvolacím soudem z těchto důvodů: Neprávem napadá odvolatel se stanoviska nesprávného právního posouzení výklad, jež první soud dává ustanovení § 19 místního policejního řádu pro lázeňské město Františkovy Lázně. Jestliže se tam ukládá majitelům nemovitostí za povinnost, by v zimě posypávali chodníky a cesty pro chodce určené podle jejich nemovitostí vedoucí za náledí pískem, pilinami, nebo popelem, aniž se při tom určuje, kdy se z rána má posypání cest státi, utvoří-li se náledí teprve za noci, je zajiště přisvědčení názoru prvního soudu, že se posypání v takovém případě má státi tak časně z rána, by v době, kdy ráno začíná ve městě život a frekvence, byly cesty již posypány, a že za tuto dobu je pokládati 7. hodinu ranní, kdy počíná nákup potravin, cesta do školy a do práce. Že městská obec Františkovy Lázně sama podniká sypání cest, o něž jest jí pečovati, teprve v době od 1/2 8. hodiny do 9. hod. ráno, nepřichází v úvahu a je nerozhodno pro posouzení zavinění žalovaného, neboť toho se týkající nedbalost zodpovědných orgánů obce nemůže býti výsadou pro podobnou nedbalost občanů a nemůže tudíž nic změnit na jejich zodpovědnosti za následky jejich nedbalosti. Správně právně posoudiv věc dospěl první soud k právnímu závěru vzhledem k zjištěné skutečnosti, že žalovaný dne 16. ledna 1925 do 1/2 8. hod. ráno neměl ještě chodník před svým domem podle policejního předpisu posypaný pískem, pilinami, nebo popelem, přes to, že bylo náledí, a vzhledem k nespornému příčinnému vztahu této skutečnosti s tělesným poškozením žalobkyně, že žalovaného stíhá zavinění na tělesném poškození žalobkyně ve smyslu §§ 1294, 1295 obč. zák. a že má zaplatiti žalobkyni podle § 1325 obč. zák. na její žádost zjištěným okolnostem přiměřené bolestné. Odvolací soud pokládá také výši bolestného, prvním soudem určenou na 8.000 Kč za zcela přiměřenou. Jedná se o zlomeninu nohy, tedy o vážné tělesné zranění, ošetřování v nemocnici trvalo skoro dva měsíce, zranění mělo za následek trvalé bolesti, které v prvních dvou měsících byly zvýšeného stupně. S ohledem na tyto závažné okolnosti a vzhledem na to, že poškozené v době zranění bylo teprve 16 let a že zraněním utrpěla sice nepozorovatelně, ale trvalé zkrácení poraněné nohy, jeví se býti bolestné přiřčené prvním soudem zcela přiměřeným a nebylo tudíž odvolání v tomto směru vyhověno. Co se pak týče částky, přiznané prvním soudem za zohyždění, jest uvésti toto: První soud vyšel z názoru, že § 1326 obč. zák. stanoví náhradu na zohyždění také pro případy, při nichž zranění pošlo z hrubé nedbalosti, a spatřuje ji v tom, že žalovaný opomenul povinnost, uloženou místním policejním řádem Františkových Lázní k zamezení úrazů, jež mu musí býti přiřítána jako hrubá nedbalost, takže musí také ručiti za zohyždění. Odvolatel nenapadá sice toto zjištění a tento právní názor prvního soudu, poukazuje však na to, že nelze mluvit o zohyždění a, pakli ano, že je prý tak bezvýznamné, že přiznání 5.000 Kč, tedy třetiny v žalobě žádaných 15.000 Kč není z důvodu nepřiměřenosti po právu. Soud odvolací připojuje se

plně k soudu prvnímu. Neboť podle § 1297 obč. zák. platí domněnka, že každý, kdo má užívání rozumu, jest schopen takového stupně péle a pozornosti, jehož může býti použito při obyčejných schopnostech. Předpis § 19 policejního řádu Františkových Lázní byl vydán, aby bylo zabráněno tělesným poškozením. Rozumně posuzován vyžaduje tento předpis, by se posypávání pískem, popelem, nebo pilinami dalo v době, kdy právě má posypávání smysl, tedy v době pouliční dopravy. Tím spíše nutno to žádati v době, kdy, jak jest známo, jest na ulicích a na cestách nejčilejší ruch, totiž v době, kdy děti jdou do školy (žalobkyni se přihodil úraz právě na cestě do školy), hospodyně nosí potraviny, úředníci, zaměstnanci a dělníci se odebírají do úřadoven, obchodních místností a dílen. Touto dobou jest právě čas mezi 7. a 8. hod. ranní, nehledí-li se k jiné denní době, která v tomto případě nepřichází v úvahu. Při tom jest přihlížeti k tomu, že 16. leden 1925, kdy se úraz stal, byl pátek, tedy pracovní den. Dále jest uvážiti, že tento den spadá doprostřed zimy. Také při obyčejných schopnostech (§ 1297 obč. zák.) ví každý, že v zimě nastávají rychlé změny povětrnosti, že se během několika hodin může vystřídati dešť, sněhová vánice a mráz. Opomenul-li žalovaný posypati chodník za těchto okolností, dopustil se hrubé nedbalosti a nemůže se omlouvati tím, že i jiní jednali nedbale. § 1326 obč. zák. ustanovuje, že, byla-li poškozená osoba zlým nakládáním zohyžděna, musí se, zvláště je-li ženského pohlaví, potud k této okolnosti přihlížeti, pokud může to býti na překážku jejímu lepšímu zaopatření. Tento paragraf mluví sice o zlém nakládání, z toho však nelze usuzovati, že tělesné poškození musilo nastati činným zaviněným zásahem do tělesné neporušenosti poškozeného. Výraz: zlé nakládání nutno vzhledem k zařazení tohoto zákonného předpisu postavit na roveň výrazu v nadpisu k §§ 1325 a násl. obč. zák., totiž výrazu: poškození na těle. Nevžaduje se, by tělesné poškození (zlé nakládání) nastalo ze zlého úmyslu, stačí, že poškození nastalo z hrubé nedbalosti. Podle lékařského posudku zůstává zkrácení levé nohy, časem však dojde k přizpůsobení se stavu, takže nebude zranění působiti obtíží. Chůze žalobkyně je nyní taková, že je laikovi nápadna jen při bedlivé pozornosti. Z toho vyplývá, že žalobkyně nyní kulhá i když jen nenápadně, když časem stav ten se vyrovná. V každém případě jest tu zohyždění, zvláště když se jedná o mladou ženskou osobu, následkem čehož jeví se býti oprávněným, by jí bylo zásadně přiznáno odškodnění z důvodu zohyždění.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalovaný napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacího důvodu nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Předně vytýká, že odvolací soud neprávem shledal jeho zavinění v tom, že v době nehody neměl před svým majetkem chodník posypaný pískem. Jde prý o nesprávný výklad § 1297 obč. zák. a § 19 policejního řádu pro lázeňské město Františkovy Lázně. Vývodům dovolání je přisvědčiti potud, že nelze požadovati, by chodníky byly neustále posypávány, ze-

jména noční dobou, a že lze právem počítati s tím, že také chodci budou dbáti potřebné opatrnosti. Ale nelze jim přisvědčiti v tom, že, nebyla-li v čase nehody posypána ani místa, jež posypávají náleží obci, nutno spatřovati v tom autentický výklad policejního nařízení, vždyť autentický výklad nařízení mohl by se státi jen orgánem, který jest povolán nařízení takové vydati, tedy obecním zastupitelstvem, nikoliv však obecními orgány, které byly povinny, posypávání na obecních cestách prováděti, a tuto svou povinnost snad řádně nekonaly. § 19 místního policejního řádu ustanovuje obecně, že majitelé realit jsou povinni v zimě chodníky za náledí posypávat, čemuž nelze jinak rozuměti, než že se tato povinnost řídí potřebou. Odvolací soud v napadeném rozsudku správně vyložil, že okolnosti kritické doby vyžadovaly, by chodník žalovaného byl posypán, a, zanedbal-li to žalovaný, shledal v tom právem hrubou nedbalost. Ta žalovaného zavazuje k náhradě škody.

Dovolatel vytýká dále, že odvolací soud neprávem přiznal žalobkyni odškodnění za domnělé zohyždění, protože u ní nastalo následkem úrazu sotva znatelné zkrácení nohy. Než vývodům dovolání, že se pod rčením »zlé nakládání« v § 1326 obč. zák. míní jenom bezprostřední útok škůdcův na poškozeného nelze přisvědčiti. Dovolání dává tomuto výrazu zřejmě takový smysl, jaký má v §§ 122 b), 143, 157, 306, 413 až 420 tr. zák. Pro takový výklad však zákon neposkytuje opory, neboť praví (§ 1326) »die Misshandlung«, čímž zřejmě poukazuje k ustanovení § 1325 obč. zák., kde praví: »verletzt«, a doplňuje je. Názor (Randa, Schadenersatz, 3. vyd., str. 213), že závazek k náhradě škody za zohyždění (§ 1326) jest odůvodněn tehdy, bylo-li poškození způsobeno úmyslně nebo ze svévole, jest opuštěn a nauka (Ehrenzweig, Privatrecht, 2. sv., str. 577 a Mayr, Bürgerliches Recht, 2. sv., str. 310) i praxe (Gl. U. nová řada, rozhodnutí čís. 5582) přikládá slovům »Misshandlung« a »Verletzung« v uvedených místech zákona týž význam. Dovolání tvrdí, že poškození žalobkyně nemělo za následek zohyždění, neboť prý sotva znatelné poškození nohy, které se ještě zlepší, nelze považovati podle obyčejné mluvy za zohyždění. Za ně prý může býti považována vada, která je každému nápadna, ne taková, kterou zjistí jenom lékař měřením. Než odvolací soud zjistil, že poškozené zůstává zkrácení levé nohy, že však časem dojde k přizpůsobení a poškození nebude činiti obtíží. Její noha zůstane tedy trvale zkrácená, třebaže se poškozená tomu přizpůsobí, což stačí k zohyždění podle § 1326 obč. zák. Není potřeba, aby tato vada byla tak nápadná, jak to vyžaduje § 156 a) tr. zák. Podle zákona přísluší poškozenému náhrada za zohyždění již tehdy, když může býti na překážku jeho lepšímu zaopatření. V rozsudku prvního soudu jest zjištěno — a odvolací soud se od toho neodchýlil — že žalobkyně bude způsobilou k ženským pracím, vyjímajíc těžké práce hospodářské (práce při polním hospodářství). Trvalá vada nohy jí tedy přece může vaditi v budoucím zaopatření. Proto nelze přisvědčiti dovolateli ani v tom, že právní posouzení věci odvolacím soudem jest nesprávné v otázce, zda zmíněná tělesná vada může ztížiti lepší zaopatření poškozené.